

Bonyhád Város Önkormányzata

2021. évi

összefoglaló belső ellenőrzési jelentés

Bonyhád, 2022. május 16.

Vezetői összefoglaló

Bonyhád Város Önkormányzatánál a belső ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi felhatalmazást Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény, az államháztartásról szóló 2011.évi CXCV. Törvény (a továbbiakban: Áht) és a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről és belső kontrollrendszeréről szóló 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet (a továbbiakban: Bkr.) nyújtotta.

A közpénzek felhasználásában részt vevő államháztartási szervezetek kötelesek belső ellenőrzési rendszert működtetni abból a célból, hogy bizonyosságot nyújtsanak az általa kiépített és működtetett pénzügyi irányítási és kontroll rendszerek megfelelőségét illetően.

A fenti előírásoknak megfelelően **Bonyhád Város Önkormányzata vonatkozásában a Jegyző a Völgységi Önkormányzatok Társulása keretében külső szakértő bevonásával gondoskodott a jogszabályi előírásoknak megfelelő belső ellenőrzési rendszer kiépítéséről és működtetéséről.**

A belső ellenőrzésre az Önkormányzat 2021. évi Belső ellenőrzési terve alapján került sor, melynek teljesítéséről - a Bkr. alapján - jelen, 2021. évi Összefoglaló éves jelentés számol be.

Az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével elkészített összefoglaló éves belső ellenőri jelentés a belső ellenőrzés adott évi tevékenységének önértékelésen alapuló bemutatását, a belső kontrollrendszer működésének értékelését, valamint az intézkedési tervek megvalósulását tartalmazza.

Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentés célja, hogy átfogó képet nyújtson a helyi önkormányzat Képviselő-testülete részére a tárgyévi független belső ellenőrzési tevékenység végrehajtásáról, ráirányítsa a figyelmet a belső ellenőr által tett megállapításokra, a javaslatok hasznosítására.

Bonyhád Város Önkormányzatnál a 2020. évi költségvetési beszámoló ellenőrzése kapcsán megállapítható, hogy a beszámoló elkészítése során a Közös Hivatal dolgozói elvégezték a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások egyeztetését, valamint ezek alapján a mérlegleltárak felvételét. A mérleg sorokban szereplő adatokat mérlegleltárral támasztották alá, de az üzemeltetésbe és vagyonkezelésbe adott eszközök leltározásánál pótolni valók vannak.

A Bonyhád Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, valamint a Bonyhádi Német Önkormányzat feladat-ellátási tevékenységének megszervezése során érvényesültek a jogszabályokban, belső szabályzatokban és az együttműködési megállapodásban meghatározott követelmények. A nemzetiségi önkormányzatok által ellátott feladatok és az azokhoz rendelkezésre álló pénzforrások összhangja biztosított volt. A költségvetés tervezése, az előirányzatokkal való gazdálkodás, a beszámolás és az adatszolgáltatás szabályszerű volt.

A szabályozási dokumentumok szükség szerinti felülvizsgálata esetére, a hiányzó szabályzatok pótlására, a közérdekű adatok kötelező közzétételére az ellenőrzés további pontosításokat, kiegészítéseket fogalmazott meg.

Bonyhád Város Önkormányzata, valamint a Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal belső kontrollrendszerén belül a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring

rendszer kialakítását külön-külön és együttesen is értékelte a belső ellenőrzés. A belső kontrollrendszer nagyobb részben betölti a szerepét, a meghatározott, korrigálni való hiányosságokra tekintettel, azok kijavításával megfelelhet az elvárásoknak.

Az Önkormányzat belső kontrollrendszer szabályozása és működtetése, a pótolni valók ellenére is olyan állapotban van, hogy kezelni tudják a külső és belső kockázatokat az Önkormányzat és a Közös Hivatal tevékenységeinek szabályszerű, gazdaságos és eredményes végrehajtása során.

A szabályozás további felülvizsgálata terén az ellenőrzés figyelemfelhívásokat fogalmazott meg bizonyos témakörökben.

**I./ A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján
(Bkr. 48.§ a) pont)**

I./1. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése, a tervtől való eltérések indoka, a terven felüli ellenőrzés indokoltsága.

Bonyhád Város Önkormányzatánál a belső ellenőrzés a Képviselő-testület által jóváhagyott 2021. évi terv szerint teljesült.

Terven felüli ellenőrzésre nem került sor.

I/1/a. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

Sorszám	Ellenőrzés címe	Az ellenőrzés státusza
1.	Bonyhád Város Önkormányzata 2020. évi költségvetési beszámolójának ellenőrzése	végrehajtott
2.	Bonyhád Város Önkormányzata és a Bonyhádi Német Önkormányzat, valamint a Bonyhád Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata együttműködésének szabályozása, a működési feltételek biztosítása, a gazdálkodási feladatok ellátásának szabályszerűsége	végrehajtott
3.	Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatalnál a belső kontroll környezet szabályozási szinten történő kialakításának és működtetésének rendszerellenőrzése	végrehajtott

A lefolytatott ellenőrzésről készült jelentések összhangban voltak az ellenőrzés célját meghatározó ellenőrzési programokkal. A jelentésekben tett megállapítások megfelelően alátámasztottak voltak. A javaslatok megfogalmazásakor figyelembe vette az ellenőr a vizsgált szervezeti egység működésére vonatkozó sajátosságokat, törekedett érdemi és végrehajtható intézkedések megfogalmazására.

I/1/b.) Az ellenőrzések során büntető, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás, vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása.

Az ellenőrzés olyan cselekményt, mulasztást vagy hiányosságot nem tárt fel, amelyek következtében büntető, szabálysértési, kártérítési vagy fegyelmi eljárás kezdeményezését kellett volna megtenni.

**I/2 A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása
(Bkr. 48. § ab.) pont).**

A belső ellenőrzés kereteit vállalkozási szerződés biztosította, melynek időkerete a szükséges

vizsgálatot lehetővé tette a célok elérésére, tehát hogy a megállapítások megalapozottak legyenek. A vizsgálat során az ellenőrzött munkatársak konstruktív hozzáállása és közreműködése segítette az ellenőrzések lefolytatását, akadályok nem merültek fel a végrehajtás során. A megállapítások előzetesen egyeztetésre kerültek, és úgy nyerte el végső formáját a jelentés.

Az ellenőrzés gyakorlatában hatékony a vizsgálat folyamán történő visszajelzés, amikor az érintett dolgozó azonnal hasznosítja az ellenőrzés észrevételeit.

A belső ellenőrzéssel megbízott külső szakértő az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. Törvény (Áht.) 70. § (4) bekezdésében meghatározott engedéllyel rendelkezett, az előírásoknak maradéktalanul megfelelt.

A belső ellenőrzési tevékenység ellátásának minősége megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

A személyi és tárgyi feltételek megfelelően biztosítottak voltak.

A feladatellátás tárgyi körülményeiről – a szerződés alapján – a belső ellenőri szolgáltatást nyújtó gondoskodott.

I/2/a.) A belső ellenőrzés humánerőforrás ellátottsága.

A kapacitás szükségességét a 2021. évben érvényes **Megbízási szerződésben** foglaltak meghatározták. Az elvégzett ellenőrzések, és a kapcsolódó belső ellenőrzési-vezetői feladatok 40 revizori munkanap ráfordítást igényeltek.

Az ellenőrzési tervben szereplő feladatok ellátásához szükséges kapacitás rendelkezésre állt, mert a terv a rendelkezésre álló anyagi erőforrás figyelembe vételével készült.

A megbízott külső ellenőr a jogszabályi feltételeknek megfelel, rendelkezik az előírt végzettséggel, és szerepel a regisztrált államháztartási belső ellenőrök között.

A belső ellenőr kötelező továbbképzése a beszámolási időszakban megtörtént, képzettsége, gyakorlati tapasztalata teljes mértékben megfelelő volt.

I/2/b.) A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19. § alapján).

A külső ellenőr megbízása miatt a szervezeti és funkcionális függetlenség természetesen teljesült.

A belső ellenőr a tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének, a Jegyzőnek közvetlenül alárendelve végezte, jelentéseit közvetlenül a Jegyzőnek küldte meg.

A belső ellenőr nem vett részt a költségvetési szerv operatív működésével kapcsolatos feladatok ellátásában, az ellenőrzéseket, az írásbeli dokumentumok elkészítését befolyástól mentesen hajtotta végre.

I/2/c.) Összeférhetlenségi esetek (Bkr. 20. § alapján)

Az ellenőrzések során a jogszabály szerinti összeférhetlenségre okot adó körülmény nem merült fel, amely akadályozta volna az ellenőrzések elfogulatlan végrehajtását és intézkedést tett volna szükségessé.

I/2/d.) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása.

Az ellenőrzések végrehajtását a Bkr. 25. §-ában foglalt ellenőrzési jogok semmiféle korlátozása nem akadályozta. Az ellenőrzött szervek az ellenőr rendelkezésére bocsátották a

szükséges információkat, dokumentumokat, az ellenőr az érintettekkel konzultálhatott és a szükséges segítséget megkapta az ellenőrzések végrehajtásához.

I/2/e.) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők.

A belső ellenőrzés számára valamennyi dokumentációhoz és információhoz való hozzáférés biztosított volt, illetve a belső ellenőrzés végrehajtását semmi nem zavarta.

Az ellenőrzött szervek vezetői és munkatársai együttműködésükkel a belső ellenőrzési feladatok ellátását hatékonyan támogatták.

A belső ellenőrzési munkához szükséges tárgyi feltételek biztosítottak voltak (on-line jogtár elérés, internet hozzáférés, számítástechnikai és ügyvitel-technikai eszközök).

I/2/f.) Az ellenőrzések nyilvántartása

Az elvégzett belső ellenőrzésekről készült jelentéseket a külső ellenőr a Jegyzőnek átadja, melyek az Önkormányzati Hivatalnál kerülnek irattárba helyezésre.

Az ellenőrzés teljes iratanyagának megőrzése a Hivatal központi irattárában évenként, nyomon követhető formában történik. A megbízólevél, ellenőrzési program és vizsgálati jelentés egy példánya az irattárba kerül.

A Bkr. 22. és 50.§ szerinti nyilvántartást a belső ellenőr vezeti a szerződés szerint és átadja a Jegyzőnek az év lezárásával megőrzésre.

I/2/g.) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Bonyhád Város Önkormányzata és szervezetei jogszabály által előírt ellenőrzése a szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes munkavégzés érdekében a jelenlegi szervezet és létszám mellett megbízásos formában biztonsággal megoldható, amennyiben az önkormányzat, illetve a hivatal tevékenységében, feladatellátásában nem következik be jelentősebb változás a jövőben.

A külső kapacitás biztosítja a függetlenséget, a Jegyzővel való egyeztetés a tervben és a neki való beszámolás pedig biztosítja a javaslatok hasznosulását a vezetői intézkedések formájában. Ezáltal segíti az Önkormányzat tevékenységének szabályszerűségét, jogszabályoknak való megfelelést, de ezen túl a hatékonyabb és eredményesebb munkavégzést is.

Az ellenőrzésekre való felkészülési tevékenység erősíthető az ellenőrzött szervezettel, szervezeti egységgel, tevékenységgel kapcsolatos információk szélesebb körű gyűjtése, kockázatok feltárása, a külső ellenőrzések tapasztalatainak megismerése terén.

Továbbra is erősíteni szükséges az ellenőrzések preventív, segítő jellegét. A vizsgálatokban a szabályszerűségi követelmények ellenőrzése mellett, - amennyiben lehetséges – hangsúlyosabban jelenjenek meg a hatékonysági, eredményességi elemek.

Az ellenőrzés módszereiben egyre szélesebb teret kell biztosítani a dokumentum alapú vizsgálati lehetőségeknek. Emellett célszerű fontos szerepet szánni az ellenőrzőlisták, teszt- és értékelő lapok, kérdőívek alkalmazásának, gondoskodni azok megbízható, szakszerű kitöltetéséről az ellenőrzött szerv részéről.

I/3 A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr. 48. § ac.) pont).

A beszámolási időszakban külön felkérés nem történt tanácsadó tevékenységre a vezetés részéről a megbízás keretében, ilyen jellegű tevékenység az ellenőrzésekhez kapcsolódóan folyt. Előfordult olyan javaslatok megfogalmazása a belső szabályzatok tartalmát, szerkezetét illetően, amely a költségvetési szervek működésének szabályszerűségét segítette.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján [Bkr. 48. § b) pont]

II/1 A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok (Bkr. 48. § ba.) pont).

A belső ellenőrzés 2021. évben nem tett a belső ellenőrzési kézikönyv alapján olyan „kiemelt” kategóriába tartozó megállapítást, amely azonnali intézkedést igényelt volna a vezetés részéről.

Olyan tényre nem mutatott rá, amely megakadályozza, hogy valamely tevékenység, funkció vagy szervezeti egység alapvetően eleget tegyen legfontosabb céljainak és célkitűzéseinek, olyan helyzetet nem tárt fel, amelyben a szervezet kockázati kitettsége jelentős.

A Bkr. 41. § (2) bekezdés értelmében, a belső ellenőr eleget tett azon kötelezettségének, mely szerint az ellenőrzési jelentésben objektíven szerepeltetni kell minden olyan lényeges tény, pozitív és negatív megállapítást, hiányosságot és ellentmondást, amely biztosítja a vizsgált tevékenységről szóló ellenőrzési jelentés teljességét.

A belső ellenőrzés megállapításai témakörönként az alábbiakban foglalhatók össze;

- **Bonyhád Város Önkormányzata 2020. évi költségvetési beszámolójának ellenőrzése témakörben tett összegzett megállapítás:**

Bonyhád Város Önkormányzatnál a 2020. évi költségvetési beszámoló ellenőrzése kapcsán általánosságban megállapítható, hogy a beszámoló elkészítése során a Közös Hivatal dolgozói elvégezték a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások egyeztetését, valamint ezek alapján a mérlegleltárak felvételét. Az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott főkönyvi kivonatok és a különböző analitikus nyilvántartásokból nyomtatott záró listák megegyeznek az önkormányzat mérlegében található adatokkal. A mérleg sorokban szereplő adatokat mérlegleltárral támasztották alá, melyekhez becsatolták a kapcsolódó főkönyvi kivonatok, a részletező nyilvántartások listáit, valamint szükség esetén egyéb dokumentum-másolatokat is. Az Önkormányzat vízi közmű vagyont üzemeltető vállalkozást fel kell hívni, tegyen eleget a jogszabályi kötelezettségnek, vagyis a beszámoló elkészítéséhez küldje meg az önkormányzat részére a kezelésében lévő tárgyi eszközökről 12. 31-i fordulónappal készített eszközlístát, melynek összegét egyeztetni kell az önkormányzat analitikus és főkönyvi nyilvántartásának adataival.

El kell érni, hogy a Tankerület-nél vagyonkezelésben lévő eszközökről is rendelkezésre álljon évenként az év végi állapot szerinti leltárdokumentáció.

A tartós részesedések állományba vételéről és értékeléséről gondoskodtak, ezen a téren az analitikus nyilvántartás rendelkezésre állt.

Az ingatlanok pontos számbavételének feltétele a földhivatali nyilvántartás (telekkönyv) és az ingatlan vagyon-kataszter közötti egyezőség naprakészen tartása, melyet a két adatállomány tekintetében végzett egyeztetéssel folyamatosan biztosítottak.

- **Bonyhád Város Önkormányzata és a Bonyhádi Német Önkormányzat, valamint a Bonyhád Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata együttműködésének szabályozása, a működési feltételek biztosítása, a gazdálkodási feladatok ellátásának szabályszerűsége ellenőrzése terén tett összegzett megállapítás:**

Összefoglalóan megállapítható, hogy a Bonyhádi Német Önkormányzat feladat-ellátási tevékenységének megszervezése során érvényesültek a jogszabályokban, belső szabályzatokban és az együttműködési megállapodásban meghatározott követelmények.

A Nemzetiségi Önkormányzat által ellátott feladatok és az azokhoz rendelkezésre álló pénzforrások összhangja biztosított volt. A költségvetés tervezése, az előirányzatokkal való gazdálkodás, a beszámolás és az adatszolgáltatás szabályszerű volt.

A Nemzetiségi Önkormányzat 2020. évi költségvetésének és zárszámadásának tartalma, jóváhagyása, valamint a kapcsolódó adatszolgáltatás megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

A közérdekű adatok közzétételére vonatkozó jogszabályok alapján az SZMSZ hatályos és teljes szövegének elektronikus közzétételéről nem gondoskodtak.

A Bonyhádi Német Önkormányzat tekintetében nem tettek eleget az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info törvény) 1. számú melléklete szerinti általános közzételési listában meghatározott adatok, valamint a közzételési listákon szereplő adatok közzétételéhez szükséges közzételési mintákról szóló 18/2005. (XII. 27.) IHM rendelet szerinti közzételési kötelezettségnek.

A számvitel, valamint a gazdálkodás rendjét a Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal belső szabályzatai útján a helyi nemzetiségi önkormányzatra vonatkozóan, azok együttes kiadásával szabályozták.

A szabályzatokban foglaltak tudomásulvételét, megismerési nyilatkozatban, a nemzetiségi önkormányzat írásban megtette.

A szabályozási dokumentumok szükség szerinti felülvizsgálata esetére, a hiányzó szabályzatok pótlására, az ellenőrzés további pontosításokat, kiegészítéseket fogalmazott meg bizonyos témakörökben.

- **Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatalnál a belső kontroll környezet szabályozási szinten történő kialakításának és működtetésének rendszerellenőrzése témakörben tett összegzett megállapítás:**

A belső ellenőrzés során Bonyhád Város Önkormányzata, valamint a Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal belső kontrollrendszerén belül a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring rendszer kialakítását külön-külön és együttesen is értékeltük. A belső kontrollrendszer nagyobb részben betölti a szerepét, a meghatározott, korrigálni való hiányosságokra tekintettel, azok kijavításával megfelelhet az elvárásoknak.

Az Önkormányzat belső kontrollrendszer szabályozása és működtetése, a pótolni valók ellenére is olyan állapotban van, hogy kezelni tudják a külső és belső kockázatokat az Önkormányzat és a Közös Hivatal tevékenységeinek szabályszerű, gazdaságos és eredményes végrehajtása során.

Összefoglalva az ellenőrzés véleménye, hogy a Bonyhád Város Önkormányzatnál és a Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal a belső kontroll hatékonyságának javítását szem előtt tartva, a belső szabályzatok egy részének felülvizsgálata, korszerűsítése, és a szabályozások szerinti működés teljes körű érvényesítése szükséges.

A szabályozási dokumentumok szükség szerinti felülvizsgálata esetére az ellenőrzés további pontosításokat, kiegészítéseket fogalmazott meg bizonyos témakörökben.

A számviteli és gazdálkodási jogszabályok által, többek között a gazdálkodásra, pénzkezelésre előírt szabályzatokkal az Önkormányzat és a Hivatal rendelkezik, és a tisztségviselők, a hivatalvezetés figyelemmel kíséri azok betartását.

Az Önkormányzat pénzügyi, számviteli munkájához használt integrált számítógépes program biztosítja a jogszabályok szerinti nyilvántartások, adatszolgáltatások szakszerű elvégzését.

Az ÁSZ által 2020. évben elvégzett, az önkormányzatok integritására kiterjedő ellenőrzése hozzájárult, hogy a helyi önkormányzat integritási kontrolljainak kiépítettsége javuljon, ezáltal az önkormányzat integritási veszélyeztetettsége csökkenjen. Az ellenőrzés a

polgármester és a jegyző felelősségi körébe tartozó szabályozási környezetre, a főbb integritási kontrollok kiépítettségére terjedt ki, ahol az Önkormányzat kiváló minősítéssel megfelelt.

II/2 A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr. 48. § bb.) pont)

A belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése az Önkormányzat Jegyzőjének a feladata, akinek a belső kontrollrendszer fejlesztése során figyelembe kell vennie az államháztartási külső ellenőrzést és belső ellenőrzést végző szervek által megfogalmazott ajánlásokat és javaslatokat is.

A belső ellenőrzésnek feladata vizsgálni és értékelni, a pénzügyi folyamatokhoz, a gazdálkodáshoz kapcsolódó belső kontrollok kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, a vizsgált folyamatokkal kapcsolatosan megállapításokat és ajánlásokat tenni, hozzájárulni a belső kontrollrendszerek javításához, továbbfejlesztéséhez.

II/2/a.) A kontrollkörnyezet értékelése

A Bkr. 6. § (1) bekezdésében foglalt előírások alapján a Jegyző köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben világos a szervezeti struktúra, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, meghatározottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén, és átlátható a humán erőforrás-kezelés. A Bkr. 6. § (2) bekezdése szerint a költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

A kontrollkörnyezet legfőbb elemét képező szabályzatok az Önkormányzatra és a Közös Hivatalra, és az irányított intézményekre szinte hiánytalanul rendelkezésre állnak. Ezek felülvizsgálata 2021. évben is folyamatosan fókuszban volt, ily módon további, a jogszabályi változásoknak megfelelően aktualizált vagy újragondolt szabályzatok kerültek hatályba léptetésre. A szabályzatok készítését, évenkénti felülvizsgálatát és aktualizálását, illetve mindezek koordinálását elláthatja, egy un. belső kontroll koordinátor, akit a Bkr. 7.§ (4) bekezdése értelmében a költségvetési szerv vezetője jelöl ki, lényegében az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására kijelölt szervezeti felelősként (belső ellenőr nem jelölhető ki szervezeti felelősnek). A folyamatgazdáknak együtt kell működniük az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására kijelölt szervezeti felelőssel.

II/2/b.) Integrált kockázatkezelés

Jelentős előrelépés ezen a területen, hogy a korábbi kockázatkezelési szabályzat és a szabálytalanságok kezelésének rendjéről szóló szabályzat helyett megalkotásra kerültek a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően az un. integrált kockázatkezelési szabályzat, valamint az integritást sértő események kezelésének eljárásrendje.

A kockázatkezelési rendszer olyan irányítási eszközök és módszerek összessége, melyek a szervezeti célok elérését veszélyeztető tényezők, un. kockázatok azonosítását, elemzését, kezelését, nyomon követését, illetve a kockázati kitettség mérséklését hivatottak biztosítani.

Az integrált kockázatkezelési szabályzat határozza meg a kockázatkezelés folyamatában résztvevőket egy kockázatkezelési munkacsoport kialakításával, valamint magának az integrált kockázatkezelési folyamatnak a lépéseit, a szervezetre adaptált módszertant, a használatos mintadokumentumokat. A szervezeti felelős (kijelölt belső kontroll koordinátor) láthatja el a kockázatkezelési munkacsoport koordinátori feladatait is, koordinálva egyben a

szervezeti folyamatleírások mentén a kockázatok felmérését, azonosítását és azok kezelését is. Fontos e tekintetben minden vezető, illetve minden, adott folyamatokért felelős folyamatgazda (előzetes kijelölésüket követően) bevonása és felelős részvétele a kockázatkezelés folyamatában.

II/2/c.) Kontrolltevékenységek

A Bkr. 8. §-a rendelkezik a szervezeten belüli olyan kontrolltevékenységek kialakítási kötelezettségéről, melyek biztosítani tudják a kockázatkezelést folyamatonként, hozzájárulva ezáltal a szervezet céljainak eléréséhez, a szervezet integritásának erősítéséhez.

A kontrolltevékenységek biztosítása, számos előírt belső szabályzatban meghatározott felelősségek, kontrollpontok, döntési pontok meghatározásával és mindezek betartásával, a szabályzatok gyakorlati alkalmazásával történik, legyen szó irányítószervi döntések meghozataláról, vagy a szervezeten belüli gazdasági események szabályszerű elszámolásáról (könyvvezetés, beszámolás).

Megtörtént a szervezet nagyobb részét lefedő folyamatok meghatározását követően új ellenőrzési nyomvonalak megalkotása, amelyet még bővíteni kell minden egyes szervezeten belüli tevékenység folyamataira, nem csak a pénzügyi folyamatokra vonatkozóan.

A szervezetek vezetői kialakították és folyamatosan működtetik a folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés rendszerét. Szervezetenként belső szabályzatban szabályozták a kötelezettségvállalás, a pénzügyi ellenjegyzés, a teljesítés igazolása, az érvényesítés és az utalványozás rendjét, összhangban az Áht. és az Ávr. előírásaival, illetve a helyi sajátosságokkal.

A szervezetek adatkezelési és adatbiztonsági szabályzata, valamint az informatikai biztonsági szabályzat tartalmazza a hozzáférési jogosultságokat. A beszámolás rendjét az SZMSZ-ek, ügyrendek, a kapcsolódó felelősségeket az alkalmazottak munkaköri leírása tartalmazza.

II/2/d.) Információ és kommunikáció

A szervezetek vezetője által kialakított információs és kommunikációs rendszer biztosítja, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttatnak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez. Ennek működtetése vezetői értekezletek, közvetlen vezetői információ továbbítása elektronikus úton, napi munkakapcsolat segítségével zökkenőmentes, az igény és szükség szerinti munkamegbeszélések, beszámoltatások a vezetői és végrehajtói szintek közötti kommunikációt elősegítik, biztosítják.

A külső szervekkel, személyekkel kapcsolatos információsztolgáltatási és kommunikációs feladatokat, eljárásrendet a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének, a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának szabályzata tartalmazza. A jogszabályban előírt közzétételi kötelezettségek teljes körű teljesítése érdekében, különösen a kapcsolódó szervezetek tekintetében további vezetői intézkedésekre van szükség.

Az információs rendszereken belül biztosítani kell, hogy a beszámolási rendszerek hatékonyak, megbízhatók és pontosak legyenek, a beszámolási szintek, a határidők és beszámolási módok világosan meg legyenek határozva.

Az információ áramlását és kommunikációt egyre inkább az elektronikus dokumentumokban foglalt adatok biztosítják. Emellett az információs és kommunikációs rendszer megfelelő működésének nem nélkülözhető biztosítékát képezi az iratkezelési szabályzat. Az iratkezelés a hivatalon belüli szervezeti egységek, személyek közti, valamint ügyfelek, külső szervezetek és hivatal közti írásbeli kommunikációt, információáramlást követi.

II/2/e.) Nyomon követési rendszer (Monitoring)

A célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszer olyan kell, hogy legyen, amelyik biztosítja az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követést. Ez főképpen a feladatok, határozatok, egyéb döntések végrehajtásának nyomon követésével biztosított.

A költségvetési szerveknél és a Hivatalban az operatív monitoring tevékenység a meghatározott rendszerességgel a feladatok elvégzésére vonatkozó számonkéréssel és beszámoltatással valósult meg.

Az utólagos monitoring tevékenység érvényesülése a külső szakértő által végzett belső ellenőrzés keretében biztosított volt. A független belső ellenőrzés a Képviselő-testület által jóváhagyott éves ellenőrzési terv alapján, a hazai és nemzetközi ellenőrzési szabályok, szakmai útmutatók alapján látta el feladatait.

A lezajlott külső és belső ellenőrzések jelentéseiben javasolt intézkedések végrehajtásának első követelménye az intézkedési tervek elkészítése, az intézkedések végrehajtásának nyomon követése.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása (Bkr. 48. § c.) pont.)

A belső ellenőrzési jelentés a tapasztalatok alapján megfogalmazott javaslatokkal zárult, azokat az ellenőrzöttek megvalósíthatónak tartották, az előfordult hiányosságok megszüntetésére intézkedési sorozatot terveznek.

A javaslatok nyomán a szükséges intézkedések megtételét, azok végrehajtásához szükséges feltételek megteremtésének lehetőségét mérlegelik az ellenőrzött területek vezetői. Az ellenőrzési jelentésben foglaltakat az érintettek elfogadták, a javaslatok alapján a szabályozásban és végrehajtásban meglévő hiányosságok egy részének pótlása 2022. évre áthúzódik, illetve várhatóan beépül a folyamatos ügyintézésbe.

A vizsgálati idők rövidítése érdekében az ellenőrzés alkalmazta az azonnali javítás, helyreállítás módszerét is, csökkentve ezzel az adminisztrációs terheket.

Bonyhád, 2022. 05. 16.

A beszámolót készítette:
Dr. Kádár Andrásné
külső szakértő